

Práce s rodiči se zkušeností s užíváním návykových látek - příběh jedné rodiny

Poradenské centrum v Brně

Projekt MMB: Podpora těhotných žen a matek (otců) užívajících návykové látky

Unikátní „nesociální“ projekt

- Umožňuje poskytování materiální podpory (cca 50 tis. na rok)
- Specifická intenzivní práce s touto podskupinou
- Úvazek pro sociálního pracovníka (ex OSPOD)
- DPP pro právníka a porodní asistentku

Metody práce

- Case management
- Empowerment (zmocňování směrem ke kontrole své životní situace)
- Sociální advokacie (pomoc při uplatňování práv a zájmů znevýhodněných skupin)

Cíle a očekávané přínosy projektu

- Zachování či znovunastartování rodin (udržení dítěte v rodině, stabilizace rodinného systému případně znovunavázání kontaktu)
- Destigmatizace rodičů se zkušeností s užíváním OPL (zvýšení informovanosti a změna postoje zapojených OSPODů)
- Ušetření veřejných financí (úspora oproti NRP)

Jak se nám to daří?

05/2019-10/2020

- Okolo 60 případů (rodičů jednotlivců i rodin), kterým byla poskytnuta podpora
- Propojení se zainteresovanými subjekty (porodnice, SAS, OSPOD, ...)
- Vydaná materiální podpora za cca 100 tisíc
- Společná akce v ZOO (2019)
- Beseda s porodní asistentkou (2019)
- ...

Bariéry aneb na co narážíme

Předsudky

- Okolí klienta (rodina, partner/ka, přátelé)
- Instituce (OSPODy, porodnice, lékaři, školy)

Malá informovanost

- Drogy jako tabu, mýty
- Obavy z neznámého

Systemové bariéry

- Nejednotnost v postupu OSPOD
- Systém sociálních dávek (složitost)
- Situace na trhu s byty v Brně, nedostatek sociálních a městských bytů, špatná kvalita azylových domů pro matky s dětmi (a také nemožnost ubytování celé rodiny)

Kazuistika 1/4

- Klientka 38 let, občanka SR
- První kontakt přes peer pracovníci
- S manželem často na ulici, přivýdělek žebráním, nadužívání alkoholu
- Bydlení v malé chatce bez vody a elektřiny
- V hledáčku OSPOD
- Vstup do projektu cca 8 týdnů před plánovaným porodem, začátek práce na zlepšení situace
- Po 4 týdnech spolupráce došlo k nutnosti vyvolání předčasného porodu – zkrácení času na práci na zlepšení podmínek pro dítě
- Dítě se narodilo zdravé, ale kvůli nízké porodní váze bylo umístěno na neonatologii

Kazuistika 2/4

- Kontakt ze strany OSPOD, šetření v místě bydliště
- Rodiče pozváni na MÚ (matka 6 dní po císařském řezu)
- Předjednána pěstounská rodina, OSPOD nechce nechat dítě v rodině, navrhuje případně umístění s matkou v Chovánku (startovací byt - lékařské zařízení s platbou 1300,- / týden)
- Snaha o dojednání podmínek za kterých může dítě zůstat v rodině, OSPOD souhlasí při zapojení dalších organizací

SOUHLAS S PROPUŠTĚNÍM DÍTĚTE DO DOMÁCÍ PÉČE!

Kazuistika 3/4

- Klíčový pracovník (ex OSPOD) – case management
 - > OSPOD
 - > porodnice
 - > SAS
 - > Terapeutické centrum
 - > pediatr
- Společná schůzka na zajištění spolupráce a podmínek propuštění
 - Nová pracovnice OSPOD – změna názoru a znovu trvá na umístění matky s dítětem do Chovátku
 - OSPOD však již propouštěcí zprávu poslal porodnici
 - Klientka pobyt v Chovátku odmítá
 - Po představení možnosti spolupráce OSPOD nakonec ustoupí s tím, že bude rodiče pozorně sledovat a při prvním přešlapu zahájí kroky k odebrání dítěte
 - Domluveno rozdělení rolí a kompetencí zapojených subjektů
 - OSPOD opětovně souhlasí s propuštěním

Kazuistika 4/4

- Porodnice nechce dítě propustit na základě vlastních informací, o tom, jak rodina žije, jaké bude mít podmínky (informace převzaty z OSPOD??)
- Porodnice si klade vlastní podmínky
 - ❖ Výhoda projektu, který umožnil splnit pro rodinu jinak nesplnitelné požadavky
- Následuje propuštění do domácí péče

Aktuální stav

- Zajištění finanční situace (RP, dávky), dítě prospívá, stejně tak rodiče
- Zlepšení podmínek v chatce (generátor)
- OSPOD přestává vyžadovat testování na alkohol (bylo vždy negativní)
- Ze strany PCvB pokračování materiální pomoci a práci na udržení nastaveného fungování
- V létě 2020 ukončení spolupráce ze strany rodičů – z důvodu naplnění cílů spolupráce

Efektivita projektu, nákladovost

Forma péče	Průměrné měsíční náklady na jedno dítě (v korunách)*
Pěstounská péče	16 000
Dětský domov	32 000
Kojenecký ústav	47 500
Výchovný ústav	62 000
Projekt PCvB	10 500**

*Zdroj dat: Miroslav Macela: Rozbor nákladů jednotlivých typů péče o ohrožené děti, *Obec a finance*. 2014, 19(1), 46–48, ISSN 1211–4189

**Při průměrném počtu účastníků v projektu 5 rodičů či rodin s dítětem měsíčně, celkem tedy 5 dětí

Děkuji za pozornost

Mgr. Alžběta Stromšíková

Mgr. Petr Šandera

Podané ruce na cestě ke svobodě

